

Tirgus pārskats

2009. g. 14. decembris – 20. decembris

Pagājušā nedēļa bija labvēlīga drošākiem ieguldījumiem, jo Eiropā turpinājās bažas par spēju segt parādsaistības, kas ietekmēja akciju cenas visā pasaulē. Lai gan Eiropas un Japānas akciju tirgum izdevās nedēļu noslēgt ar pozitīvu rezultātu, ASV akciju cenas kritās pēc "Citigroup" paziņojuma par savu akciju papildus emisiju, kas samazina esošo akcionāru akciju vērtību. Pieaugot investoru pieprasījumam pēc drošākiem ieguldījumiem, ASV dolāra vērtība un galvenās valdības obligācijas piedzīvoja kāpumu. Attīstības valstu akcijas (izņemot Krieviju) piedzīvoja kritumu. Zelta cena trešo nedēļu pēc kārtas samazinājās.

Dēļ bažām par vairāku valstu ekonomisko attīstību un fiskālo stabilitāti investori pagājušajā nedēļā deva priekšroku mazāk riskantajiem aktīviem. Baidoties, ka Grieķijas valsts finanses varētu pasliktināties vēl vairāk, "S&P" pazemināja Grieķijas kredītreitingu. Līdz ar to Grieķijas valdības obligācijas piedzīvoja kritumu, un 10 gadu parādzīmju ienesīgums pieauga, sasniedzot 5,8%. ASV Valsts kases un Vācijas obligācijas nedēļas laikā piedzīvoja kāpumu, lai gan ASV valsts parādzīmēm uz nedēļas beigām sakarā ar ASV centrālās bankas monetārās politikas tikšanās iznākumu bija neliels kritums.

ASV centrālā banka trešdienas un ceturtdienas monetārās politikas tikšanās laikā nolēma saglabāt esošo bāzes likmi 0-0,25% diapazonā, kā arī vēlreiz apliecināja apņemšanos saglabāt zemas procentu likmes ilgstoši. "S&P 500" un 10 gadu valsts parādzīmes pēc tikšanās rezultātu publicēšanas piedzīvoja kritumu sakarā ar bažām, ka ASV centrālā banka gatavo investorus procentu likmju paaugstināšanai nākamgad. Bankas amatpersonas norādīja, ka lielākā daļa centrālās bankas programmas atbilstoši plānotajam tiks pārtrauktas 1.februārī, jo finanšu tirgu darbība ir uzlabojusies.

Pagājušajā nedēļā publicētie dati par inflāciju gan neliecina par to, ka tuvākajā nākotnē ASV vai eiro zonā procentu likmes varētu celties. Inflācija joprojām ir neliela, un pamata patēriņa cenas (atskaitot pārtikas un energoresursu cenas) salīdzinājumā ar attiecīgo periodu pērn eiro zonā ir pieaugušas par 1% un ASV – par 1,7%.

Makroekonomikas dati attīstīto valstu reģionos bija stabili. Rūpnieciskā ražošana pieauga vairāk kā prognozēts, un arī jaudu izmantojums ASV novembrī palielinājās. Uzsāktā mājokļu būvniecība palielinājās atbilstoši gaidītajam, savukārt izsniegto būvatļauju skaits bija pat nedaudz lielāks kā prognozēts.

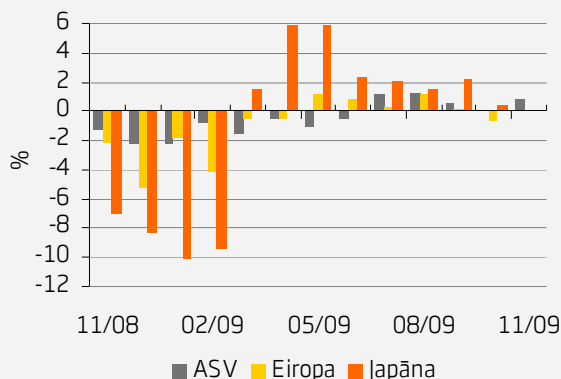
Tomēr nedēļā, kura noslēdzas ar 12.decembri, pirmreizējo bezdarbnieku pabalsta pieteikumu skaits negaidīti palielinājās. Kā redzams pagājušajā nedēļā publiskotajos datos, eiro zonā rūpnieciskā ražošana oktobrī saruka, tomēr PMI indeksi liecina, ka ražošanas perspektīvas joprojām ir samērā labas. Japānā rūpnieciskā ražošana salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi oktobrī palielinājās par 0,5% (skat. 1.grafiku), un rezultāti "Tankan" pētījumā par biznesa apstākļiem bija labāki kā gaidīts.

Kopenhāgenā notikušā ANO klimata konference noslēdzās ar sarūgtinošu iznākumu – visaptveroša vienošanās par izmešu samazināšanu tā arī netika panākta. Nobeiguma ziņojumā bija ietverta vien juridiski nesaistoša apņemšanās censties nepieļaut temperatūras palielināšanos par vairāk kā 2 grādiem. Zinātnieki norāda, ka 2 grādu temperatūras palielināšanās sliekšņa pārkāpšana izraisītu katastrofālas un neatgriezeniskas klimata izmaiņas. Sarunu vedēji turpinās darbu pie vienošanās par klimata pārmaiņu jautājumiem, lai izveidotu juridiski saistošu dokumentu, kas būs jāparaksta līdz 2010.g. beigām un jāratificē attiecīgo valstu parlamentos līdz 2012.gadam, proti, līdz laikam, kad pārstās darboties vairāki Kioto protokola noteikumi.

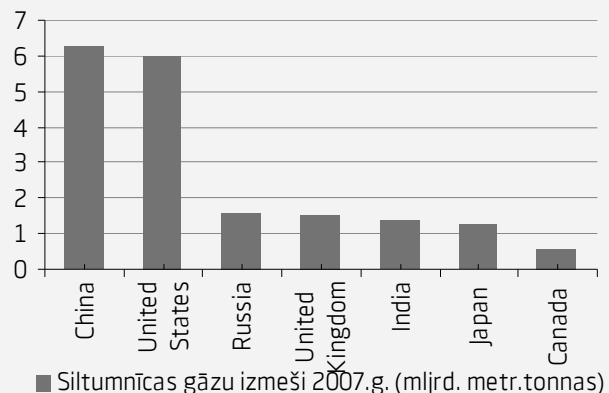
Divas galvenās problēmas palika bez skaidra risinājuma. Pirmā no tām ir Ķīnas nevēlēšanās atļaut starptautiskajiem novērotājiem sekot līdz tās izmešu līmenim (bez šādas kontroles Ķīnas apņemšanās samazināt izmešu daudzumu ir maz vērtā). Otrā sarežģītā joma ir kur rast finanšu līdzekļus, kas mazāk pārtikušajām attīstības valstīm nepieciešami klimata jautājumu risināšanai. Tomēr šajos abos jautājumos zināms progress tika panākts. Ķīnas un citu attīstības valstu iesaistīšanās ir ļoti būtiska, jo Ķīna jau šobrīd ir pasaules lielākais globālās sasilšanas veicinātājs (skat. 2.grafiku). Kamēr attīstītājās valstīs izmešu daudzums vairs nepalielinās vai pat sāk sarukt, attīstības valstīs tas viennozīmīgi palielinās.

Krievijas valsts Dome otrajā lasījumā pieņēma pretrunīgi vērtēto likumu par mazumtirdzniecību. Likumu asi kritizē Krievijas mazumtirdzniecības uzņēmumu pārstāvji, jo tas nosaka ierobežojumus maksāšanas nosacījumiem un mazumtirdzniecības uzcenojumam. Tas arī nodrošinās valdībai pilnvaras uz 90 dienām pēc būtiskiem cenu pieaugumiem konkrētām preču grupām noteikt cenas. Likumprojekta pretinieku vidū ir arī Dmitrija Medvedjeva administrācija un Krievijas ekonomisti, tai skaitā nu jau aizsaulē aizgājušais Jegors Gaidars.

1.grafiks. Rūpnieciskā ražošana rūpnieciski attīstītajos reģionos (% , mēneša izteiksmē)

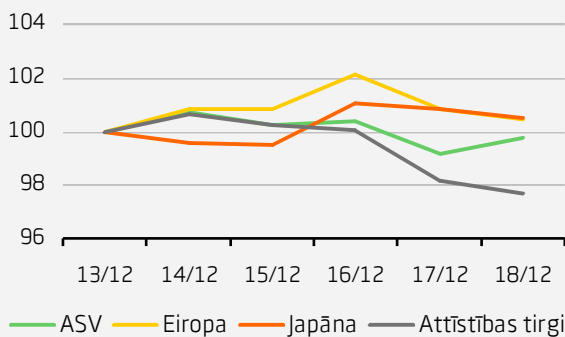

2.grafiks. Siltumnīcas gāzu izmeši 2007.gadā (mljrd. metriskās tonnas)

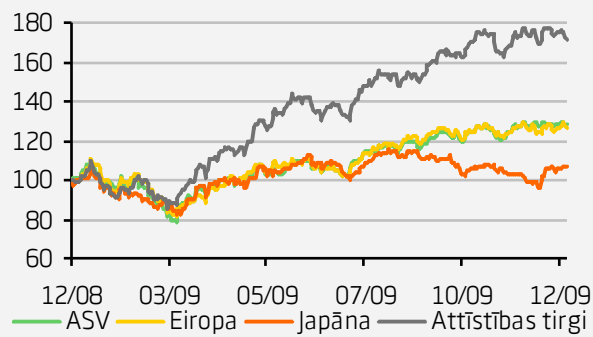
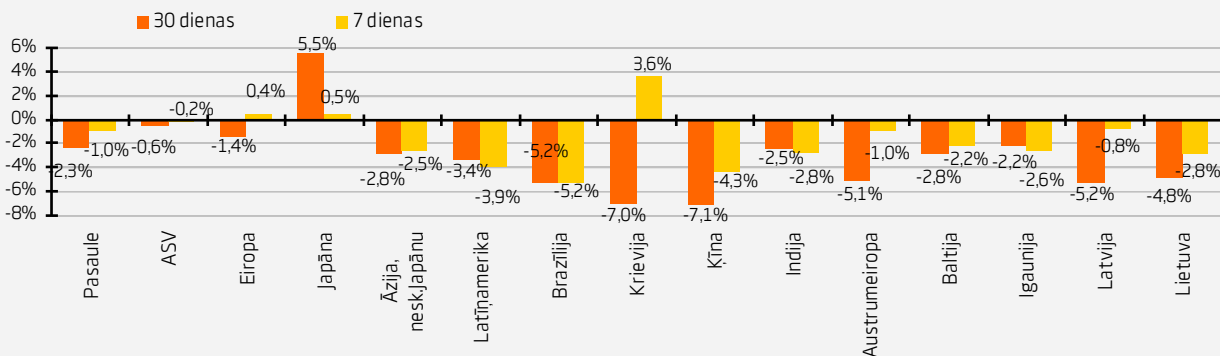

Source: Energy Information Administration

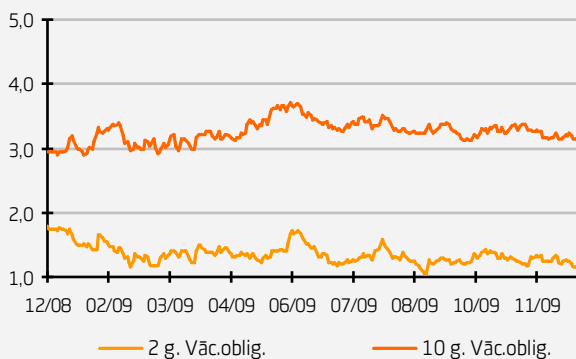
3.grafiks. Akciju tirgi pagājušajā nedēļā

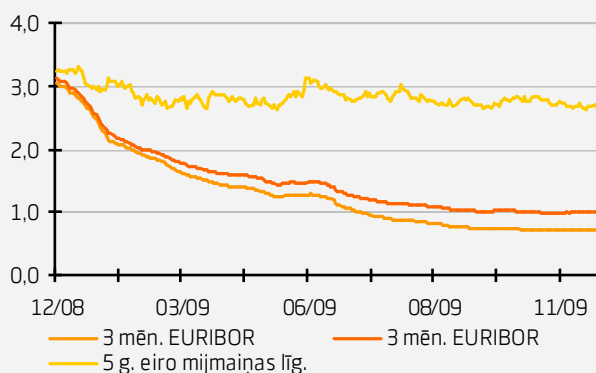
4.grafiks. Akciju tirgi pēdējos 12 mēnešos

5.grafiks. Akciju tirgu rezultāti. ¹

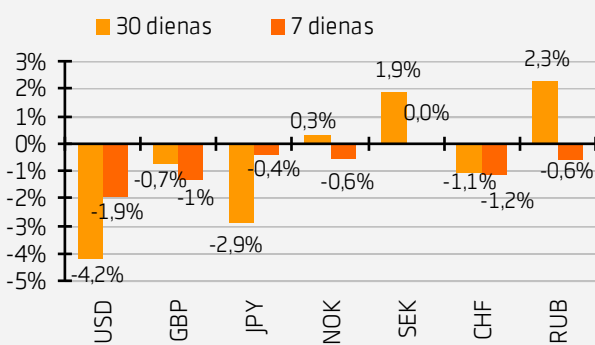
6.grafiks. Vācijas valdības obligāciju ienesīgums

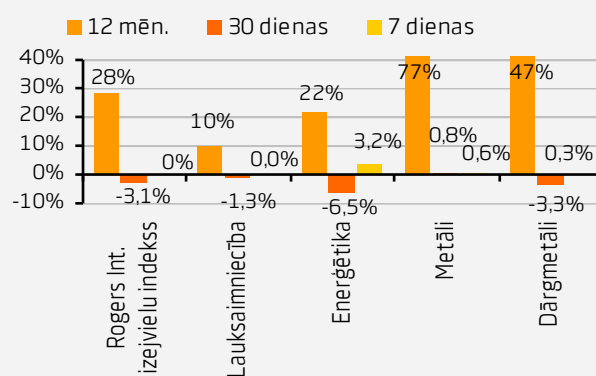
7.grafiks. EURIBOR likmes pēdējos 12 mēnešos

8.grafiks. EUR pret noteiktām valūtām

9.grafiks. Izejvielu rezultāti

Grafiki no "Bloomberg" (ja nav norādīts savādāk)

Piezīme. Ja nav norādīts citādi, visi ienesīguma rādītāji ir izteikti attiecīgo indeksu valūtās.

Atruna: Šo apskatu ir sagatavojuši Baltijas investīciju centra analītiķi no Swedbank AS Igaunijā, AS Swedbank Latvijā un AB Bankas Swedbank Lietuvā (turpmāk tekstā minētās bankas un to daļas vai saistītie uzņēmumi kopā saukti „Swedbank Baltijas grupa”). Apskatā izteiktie viedokļi var atšķirties no citu Swedbank Baltijas grupas darbinieku izteiktajiem viedokļiem. Šis apskats balstīts uz publiski pieejamu informāciju, kas tiek uzskatīta par uzticamu un atspoguļo analītiķu personīgo un profesionālo viedokli par šādu informāciju. Apskats atspoguļo analītiķu izpratni par attiecīgo informāciju apskata sagatavošanas brīdī, un apstākļu mainīšanās dēļ šī izpratne var mainīties. Šis apskats ir sagatavots, izmantojot analītiķu labākās prasmes, un pēc visas viņu rīcībā esošās informācijas šis apskats ir pareizs un precīzs, taču neviena Swedbank Baltijas grupas sabiedrība, nedz arī to vadītāji vai darbinieki nav atbildīgi, ja apskatā minētie apstākļi izrādījušies nepareizi vai neprecīzi. Šis apskats ir tikai un vienīgi informatīvs. Šo apskatu nekādā veidā nevar uzskatīt par solījumu vai garantiju no Swedbank Baltijas grupas, tās sabiedrību vadītāju vai darbinieku puses, ka apskatā aprakstītie apstākļi patiešām piepildīsies vai ka prognozes izrādīsies patiesas. Šo apskatu nevar interpretēt kā ieteikumu ieguldīt vērtspapīros, noslēgt finanšu darījumus vai rīkoties kādā citā veidā. Swedbank Baltijas grupa, tās sabiedrību vadītāji un darbinieki nav atbildīgi par jebkādiem zaudējumiem, kas apskata lietotājam var rasties, uzticoties tajā sniegtajai informācijai. JA ESAT IZLĒMUŠI RĪKOTIES, PAMATOJOTIES UZ ŠO APSKATU, JŪSU PIENĀKUMS IR PAŠAM PĀRBAUDĪT UN IZVĒRTĒT ATTIECĪGĀS RĪCĪBAS EKONOMISKO PAMATOTĪBU UN IESPĒJAMOS SAISTĪTOS RĪSKUS.

¹ Grafiks atspoguļo attiecīgā "MSCI" reģionālā akciju indeksa rezultātu USD valūtā, izņemot Austrumeiropu ("DJ Stoxx EU Enlarged") un Baltijas akcijas ("OMX" indeksi).